

Előzetési feltételek
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyitlár sora 20 kr.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda

Kiadóhivatal:

Nagyenyedi Könyv-
nyomda és Papíráru-
szár Beszélytáraság
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

A kormány és a nemzetiségek.

(Sz. N.) Ha a közelmúlt három esztendő történetén végig tekintünk, mely a Bánffy-kormány immáron kipróbált vezetése alatt lefolyt, bármily lelkiismeretességgel is lapoztuk végig annak lapjait, nem igen találunk jelentősebb mozgalmakra, mely a hazánkban élő más ajku nemzetiségek részéről nagyobb hullámokat vetett volna.

A felvidéki panszlávizmusnak a néppárt által szított mozgolódása utolsó lobot vetett a választási küzdelemben, a szerb matica mintha nem is élne, sőt a román irredenta is hatalmas népszípolyozó szervezetével a tespedés agonikus állapotában vívódik. A zöld szászok éretlenkednek mondva csinált s rendszerint fiaskót vallott népgyűléseiken, azokat is eliteli azonban a szász értelmiség zöme.

Hallgatnak ők, a hős fiak, duló, de — — vesztett csaták után valamennyien!

Mert minden vonalon elvesztették jogtalanul megindított hadjáratukat.

Elvesztették a külföld előtt, mely jobban informáltatva azon viszonyokról, melyeket ezek a benső ellenségek saját helyzetüket illetőleg teljes rosszakarattal

színezték ki, elfordult az elégedetlen elemektől s hazudozásait értéktelen lármának taksálja.

Elvesztették az állam, a nemzeti állam jogrendjével szemben, mely — a kiméletet tartva ugyan szem előtt a tévelygőkkel szemben — mindenütt éreztette velük magasztos erkölcsi fölényét és hatalmát.

Elvesztették saját népeiknél, mely a hangzatos frázisok alatt látta s meglátta bujkálni a zsebelő martirjelöltek önzését s e bolondítás alatt a zsarolást.

Rendkívül jellemző a mi nemzetiségi előharcosaink álláspontjának s harc-képességének kuszalt és zilált voltára az a körülmény, hogy mikor a szomszédos, szövetséges államban, Ausztriában, legádázabb módon dul a nemzetiségi harc s épen a magyar faj két legádázabb ellensége: az antiszemita és a szláv elem került egy rossz kormányzat alatt és folytán politikai tulsulyra, a mi nemzetiségi viszonyaink konszolidáltsága folytán nem is merik az állameszme ellen kicsiny erejüket harcba vinni.

Pedig, hajh, ezelőtt csak pár évvel is milyen harcedzetteké váltak a szom-

szédből jött áramlatok egyetlen kis fu-vallatára!

Nem is kell messze mennünk, ha ezeknek a tagadhatlanul örvendés eredményeknek okait keressük.

Ott vannak azok a Bánffy-kormány minden kormányzati cselekvésében.

A külföldi sajtó és közvélemény helyes informálását a miniszterelnök egyik főfeladatává tette kormányra léptének legelső idejében s hogy mily sikerrel, azt az eredmények igazolják.

A legutóbbi, világra szóló események, minők az idegen uralkodók látogatásai voltak, a magyar nemzeti állam fővárosában, az itt elhangzott beszédek, melyek a talajt megrendítették a nemzetiségi izgatók lábai alatt, s ország-világra szóló manifesztálása a legjobb király és a leghivebb nemzet rendithetetlen egyetértésének, melyekben a kormány, ha szerényen hátrahúzódva is az elismerés elől, bizonyára öntudatában a maga részét kivette: mindenesetre meglazították a nemzetiségi izgalmak vélt jogosultságát.

Az az öntudatos nemzeti politika, mit közoktatásügyi, belügyi, közgazdasági téren egyaránt követ a kormány cél-

TÁRCZA.

Magyar Könyvtár.

(Új sorozat.)

A multkoriban, számot adván a nagyjövő vállalat első köteteinek megjelenéséről: üdvözöltük mint egyik hatalmas tényezőjét a műveltség terjesztésének, melynek kecségen kívül legjobb eszközei a könyvek. Üdvözöltük a kiadót, aki ily nagy vállalkozásra szánta rá magát, melynek erkölcsi sikerei bizonyára nagyobbak lesznek az anyagiaknál. Mert a Magyar Könyvtár nagy célú tűzött maga elé, melyet ha csak részben is meg fog valósítani, dicsősége lesz a magyar szellem életerejének, kiválóságának. Az emberi szellem nagy irodalmi alkotásaihoz a magyar olvasó közönség legfeljebb csak a német Reclam-füzetek útján jutott, a magyar fordítás vagy egyáltalán nem volt meg, vagy ha igen, nehezen hozzáférhető. De meg a magunk remekírói is mily lassan válnak a nemzet közkincsévé! Petőfi kívül nincs magyar klasszikusnak olcsó népszerű kiadása és ritka család, melynek szentélyében Arany, Vörösmarty, Eötvös egyénisége teljes képében helyet foglalhatna. Ez az oka annak is, hogy Shakespeare és Molière és a világirodalom annyi nagy szelleme nem hathatott elég termékenyítőleg az

irodalmi műveltség magyar földön való terjedésére.

A Magyar Könyvtár első sorban ily célok megvalósítására törekszik, de tere lesz a modern irodalmak jelentős szépirodalmi és tudományos munkáinak jó magyar nyelven való közzétételére is. Az a tíz füzet, melylyel beköszöntött, nagyon beszédes program volt; több, mint amit csak két évtizeddel ezelőtt is, a mai virágzás kezdetén remélni mertünk volna. Most pedig, mikor új sorozata fekszik előttünk, úgy látjuk, nem volt üres ígérlet, melylyel füzetek utat akart nyitni közönségünk és művelt ifjúságunk szívéhez. Egy részlet programjának már is derekasan megvalósítja. A kétszeres cél szem előtt tartásával, mely a család és az iskolát kívánja szolgálni jó könyvekkel: váltakoznak a kötetek, úgy azonban, hogy mindegyik mindeniknek szól. A nagy közönség és a tanuló-ifjúság egymás olvasmányait egyaránt jól használhatják. Mert ott is, ahol első sorban didaktikus szempontok vezéreltek a kiadót, tekintettel volt az általános használatra és nem száraz jegyzetek tömkelegét íratta a füzetekhez, hanem magas irodalmi színvonalon álló esztetikai méltatást.

Az új sorozat megjelenése alkalmából örömmel jegyezzük föl a Magyar Könyvtár

szokatlan nagy sikerét. Szerkesztőjének, Radó Antalnak, kitünő ízlése szemén-szedett jó dolgokat vett föl, melyek könnyen megtaláltak az utat a széles körben való terjedéshez. Oly munkákkal volt képviselve ebben az első tíz füzetben a hazai és idegen nemzetek irodalma, hogy bizvást reményt kelthetett a hasonló vállalatokban oly sokszor csalódott publikumunkban. Mert ennek a közönségnek nagyon jó az ízlése és ha csinyján bannak vele, lelkes pártfogója a becsületes törekvéseknek. Ha a Magyar Könyvtár bizalmát oly hamarosan megtudta hódítani a maga számára, ez csak életrevalóságára és hasznos voltára volt. Örömmel tekintünk a jövőbe, mikor a hasonló idegen vállalatok abszolút uralma megtörik, hogy diadalát jelentse egy nagy magyar gyűjteménynek, mely egészben a klasszikus és modern irodalmak valóságos kincsesháza. Ezt az örömmünket pedig már újabb sorozatának füzetei is méltán keltethetik.

Arany János jár elől Valogatott balladái-nak kettős füzetével (11., 12. szám), melyhez Riedl Frigyes, a jeles Arany-monografia írója írta a méltató előszót, kijelölve a helyet, melyet Arany költészetének e mesteri alkotásai irodalmunkban és a világirodalomban elfoglalnak. Az iskolai tanítás segítő

tudatosan s szívós kitartással, az az egységes, államalkotó irány, melyet soha sem téveszt el szem elől, nem téveszthették el hatásukat magukra az eddig fölbujtva tartott népelemekre sem, kiknél a kijózanodást a tiszta hazafiság követi.

A „szolnoki dobokai basa“ bizony, hű dolgozó társaival egyetemben, büszkén hivatkozhatik e téren elért óriási sikereire is, amik bizonyára fölérnek a Bartha Miklós ur vért okádó vezérézkeivel, vagy a Justh Gyula ur ezüstkoszorújával.

Még csak az „Adria gyöngye“, Fiume, csinálja a maga külön kis viharát egy pohár vízben.

De Bánffy Dezső nem az az ember, aki, ha megbirkózott egy néhány milliónyi nem magyar ajku, fölbujtogatott államellenes néppel, 47 darab olaszocskától megretírná.

Ő az igazi „török-szakad“ magyar államférfi. Lehetnek fogyatkozásai, de minékünk inkább legyen csak magyar!

Sz.: 16822—897. 126. k. gy. Alsófehér vármegye alispánjától. Alsófehér vármegye szabályrendelete a vásárrendtartásról.

1. §. Ünne- és vásárnapokon közvetlenül a templom mellett és az isteni tisztelet előtt és ideje alatt a vásár, árusítás tilos.

2. §. A vásárról ki vannak zárva s illetve onnan eltilthatók: rovott életű s a közbiztonságra veszélyesnek ismert egyének, koldusok, koczka- és kártyavetők, szerencse-szám-árusítók, kártyavetők s egyáltalán a szerencse-játékosok, végül oly mulattató üzletek, hol szemérmét, közérkölcset sértő, vagy botrányt okozó látványosságok mutattnak.

3. §. Országos és hetivásárokon a piaci

eszköze lesz e könyv első sorban, ahova Aranyt bevinni és munkáinak szellemét a fiatal elme kincsévé tenni, az irodalomtörténet tanáranak szent kötelessége. De talál e kötet a nagy közönségben is bizonyára kedvelők nagy sokaságára, mert hisz Arany balladáinak könyve a mivel magyar ember bibliája kellene hogy legyen.

Petőfi Uti rajzai-nak egy kötetével szerepel az új sorozatban (14. szám). A költő egyéniségének igen jellemző képei ez uti rajzok, melyek a leírás humorával, a közvetlenség ritka jelentkezésével, de a megfigyelés élességével és a stíl szingazdag voltaival is: a magyar műprózának legszebb példái közül valók. Dumas Kaméliás hölgye (15. szám.) a francia színművek legnépszerűbbje, megkezdője a reális dráma mai fényes korának. Ötven éve, hogy Gauthier Margit megható története először színpadra került, de a történet ma sem vesztett érdekességével és a dráma nem értékéből. Ez a fordítás a Nemzeti színház számára készült és hivatva lesz kiszorítani az egyéb selejtes fordításokat. Szomaházy István az új magyar elbeszélők egyik legkedveltebbje. Jó elbeszélő, akinek nemcsak tárgyai érdekelnek, de finom lélektani rajzai is. Tőle Légyott hármában és egyéb apróságok czimen közöl pompás kötetet a Magyar Könyvtár.

eladás a kormányhatóságilag jóváhagyott helypénz-tarifa szerinti díj fizetése mellett mindenki által szabadon gyakorolható; hetivásárokon iparkészítmények azonban, figyelemmel a vármegye 1889. október 14-én 92. sz. a. alkotott és felsőbb jóváhagyást nyert szabályrendeletére, csakis a megyebeli iparosok által árusíthatók. Fűszereket, kenőcsöket, tapaszokat s egyáltalában emberek és állatok számára való egyszerű és összetett gyógyszereket, mérget, repesztő és durranyagokat, kincstári egyedárúsági tárgyakat árulni tilos.

4. §. Az országos és hetivásárokon alkalmával minden árucikk csakis a kijelölt árúhelyen állítható fel, illetőleg rakható ki eladásra.

5. §. A vásártéri piacz, úgy az egyes cikkek árulási helyének kijelölése az illetékes I. f. rendőrhatalóság hatáskörébe tartozik. Más helyen, mint amelyet az I. f. hatóság piaczul, vagy eladási helyül kijelölt, az árukat kiállítva, helyfoglalás által elárusítani tilos. A kijelölt vásártereken kívül üzleti célból semmi árut összevásárolni nem szabad.

6. §. A sátrak akként állítandók fel, hogy egyenlő iparágak egymással szemközt, mind egy utcában felosztva foglaljanak helyet oly módon, hogy egyik-másik iparágul a sátrak között legalább 2—3 méter üres legyen a szabad közlekedés és a változott iparágak megjelölése végett. A sátrak elejét mindenkor egy vonalban kell felállítani.

7. §. Az iparos egymással szemben, vagy egymás mellett csak egy sátrat állíthat fel; ha többet kívánna felállítani, azt csakis a sor végén teheti.

8. §. Minden vásáron megjelenő köteles a vásári helyfoglalás tekintetében az illetékes hatósági közeg rendelkezésének magát alávetni, mégis a legelőnyösebb árulási helyet a közsébelieknek tartván fenn, külön hely jelölendő ki elárusításra a helybeli s külön a vidéki iparosok számára. A sorrend megállapításánál az illető iparosok iparhatósági igazolványának kelte mérvadó, vagy a régebbi keletű igazolvánnyal bíró

Főntebb vázoltuk céljai mellett egy másikat is kíván szolgálni a Magyar Könyvtár. Jó fordításokban, a divatos idegen elbeszélők kisebb munkálataiból fog köteteket adni időnkint s megkezdte ezt az Olasz elbeszélők tárával, melynek Farina, Verga, Serao és De Amicis munkáiból válogatott apróságait Radó Antal avatott tolla ültette át. Követni fogja ezt a francia, német, angol, spanyol, orosz irodalmakból összeállított füzetek sora s rövid idő múlva pedig az ígért programból Kisfaludy Károly költeményeinek kötetét, Kármán gyönyörű elbeszélése a Fanni hagyományai, Rovetta szenzációs drámája, A becestelenek és Shakespeare örökség, Szentiván-éji álma, még pedig Arany János utólríhetetlen szépséges fordításában, melylyel méltón kezdődik a „Magyar Könyvtár“ Shakespeare-ja. Szóval a Magyar Könyvtár jó uton megy előre, hogy a mivel magyar közönség és iskola kézikönyvtárának eszméje megvalósuljon. Ebben a törekvésben mindenkor számíthat a nagy pártolásra.

Az egyes számok, 15 kr-ával, valamint előfizetések 6 füzetre 90 krral, 12 füzetre 1 frt 80 krral a kiadóhivatalban (Andrássy-ut 21.) és minden hazai könyvkereskedésben megszerezhetők.

iparos megelőzi az újabb keletű iparigazolványnyal bíró. Ott, hol ennek megállapítása nehézségekbe ütközik, a jelentkezés elsőbbsége dönt. Árulási helynek kibérlése, vagy előleges lefoglalása ezek szerint meg nem engedhető.

9. §. Aki a helyfoglalás körül önhatalmullag jár el, egyéb büntetésen kívül az illető azon vásárról el is tiltható.

10. §. A kormányhatóságilag jóváhagyott vásári helypénz-tarifa, valamint ezen szabályrendelet a vásártartásra jogosult községhezán állandóan, a vásártéren pedig vásár alkalmával feltűnő és könnyen hozzáférhető helyen kifüggesztendő. A helypénz-szedő köteles bármely vásáros kívánatára a helypénz-tarifának a községelőjáróság által hitelesített egy példányát előmutatni.

11. §. A helypénz elő állatok után a vásártér bejáratánál, minden más árucikk vagy termék után azonban csak a vásár helyszínén és pedig a tényleges helyfoglalás után szedhető.

12. §. Minden beszedett helypénzért megfelelő bárca adatik. Az ellenőrzés lehető pontos eszközlése céljából minden helypénz-bárca a helypénz-szedő neve, a fizetett helypénz összege és a kiadási, vagyis a vásári nap kelte kell hogy feltüntetve legyen. A kelettel ellátott bárca más vásárra nem adhatók ki, csak amelyre szólnak.

13. §. A helypénz-bárca az ellenőrző közeg felszólítására előmutatandók. A bárca hiánya a helypénz újból való megfizetését vonja maga után.

14. §. A helypénzt mindenki, ki árukat az országos, vagy hetivásárra hozta s ott kiállítja, köteles megfizetni.

16. §. A vásáron alkalmilag keresztülmenő kocsik, a gyalogos vagy áthajtott jószágoktól helypénz nem szedhető; nem szabad terményhordó kocsiktól helypénzt szedni, ha terményüket egyenesen a házhoz szállítják s így a piaci állásokat igénybe nem veszik.

17. §. Aki alkuszi üzletet gyakorol, de iparigazolványnyal nem bír, az 1875. évi 156. §-ban megszabott büntetések s az 1875. évi XXVII. t.-cz.-ben megszabott joghátrányok alá esik.

18. §. Az adás-vevésnek az illető felek által való ellenőrizhetése céljából a községhezánál lévő hatósági mérőkészülékek díjtalanul használhatnának, kivéve mégis, ha ilyenek vannak, a gabona- és kocsimázsát, melyek használatáért hatóságilag megállapított díjak fizetendők.

(Vége következik.)

Országgyűlés.

A leghosszabb országgyűlési ülészakoknak egyike ért véget hétfőn. 1896. évi november 25-én kezdődött, alig egy hét hián tehát tizennégy hónapig tartott. Szilágyi Dezsőnek a képviselőház elé terjesztett jelentése szerint a törvényjavaslatoknak szinte hihetetlen mennyisége nyert elintéztést eme hosszú ülészak alatt. Ötvennégy törvényjavaslat került az ülészak folyamán a Ház asztalára s ezek közül ötvenet el is intéztek. Kettőt, a kikötői illetékekre s a spanyol szerződésre vonatkozókat, elfogadott ugyan már régebben a képviselőház, de a főrendeknél mindaddig nem tüztette a kormány napirendre. Nem kevesebb, mint 218 ülést tartott a képviselőház az ülészak folyamán s lemondás és elhalálozás következtében huszonkét új képviselőválasztás történt az ülészak megnyi-

tása óta. Legfontosabb alkotásai, a helynevekről, a kiegyezési provizóriumról és a munkaviszonyokról rendelkező törvényjavaslatok, csak a második ülészak folyamán nyerne szentesítést s mint az 1898. évi I—III. törvénycikkek kerülnek be a törvénytarba. Az elnöki jelentés nem tett említést arról, ami példa nélkül valóvá teszi ezt az ülészakot országgyűlésünk történetében, hogy két obstrukció zökkentette ki munkálkodását a rendes kerékvágásból.

Az ötvenedik évforduló.

A gyorsan perdülő idő kerekén hamar elmulik az a néhány hét is, mely még elválaszt az 1848-ik évi március 15-nek ötvenedik évfordulójától. Mindenki érzi és érti, mit jelent e nap nemzetünk történelmében, s bizonyára mindenkiben él a kegyeletes ohaj, hogy e napot komoly ünnepélyvel üljék meg haza-szerte. Hiszen e nap volt kiinduló pontja annak a felszázadnak, mely páratlanul gazdag keservben és örömben gyászban és dicsőségben. Az egyenlőség szabadság, testvériség nagy eszméi ez ötven év alatt váltak valósággyá nagy küzdelmek árán; a nemzet e felszázad alatt igyekezett egytűvé forni érzésben és nemes törekvésben; e felszázad utolsó évtizedei alatt küzdöttük ki a népek elismerését és csodálatát az által, hogy századok reánk kényszerített mulasztásait a tudomány, művészet és anyagi fejlődés terén óriási áldozatok árán annyira helyre pótoltuk, hogy sok téren már is versenypesekek vagyunk, sokban pedig megvetettük önállóságunk biztos alapjait. Ámde azt sem szabad felednünk, hogy a mi szabadságunk is vérkeresztségen ment keresztül és hogy Isten jóvoltából még sokan élnek közöttünk a dicsőség ama nagy napjainak harcászai közül, kik 50 év előtt karddal, azután pedig becsületos munkával teljesítették honfui kötelességeiket.

Vármegyénk hazafias közönsége évenként meg szokta ünnepelni március 15-ét. Bizonyára megünnepeli ez évben is, csak hogy fokozottabb, meghatóbb érzéssel. Illó és helyes, hogy jó korán készüljünk el rá. Nyilvánuljon igazi meghatottsággal lelkünk kegyelele a multak emlékei iránt. Ne maradjon jeltelen egy honvéd sirja sem a temetőben, és ne legyen egy élő honvéd sem, kivel e napnak örömét meg ne osztanók. Ha szegénységgel, vagy éppen nyomorral küzdené valamelyik, nyujtsunk neki baráti segítyt. Gyűjtsük össze őket, hogy akik együtt voltak a nagy napokban, szorithassanak kezét egymással az élet nehézharczai után is. Jegyezzük föl harczi tetteiket és életük folyamát.

A templomokban pedig adjunk hálát az Egek Urának, hogy megtartotta hazánkat, népünket és fölemelte nemzetünket.

Ugy vélem, jó lesz mihamarább hozzáfogni az ünnepély előkészületeihez. Bármily egyszerű is legyen, idő kell ahhoz, kivált most, midőn gonddal, munkával annyira el van foglalva minden jóra való ember. De ne maradjon el a kegyelet ez igaz ünnepe a legkisebb körből sem, és mert ez ünnep nem csak mireánk magyarokra bis nagy jelentőséggel, hanem Magyarország minden népére, minden nemzetiségére, lehetőleg igyekezni kell arra is, hogy annak jelentőségét értsék és érezzék román és szász polgártársaink is.

Török Bertalan.

A nemzetiségi sajtóból.

A legújabb nemzetiségi manifesztum.

A szerbekből, tótokból és a románokból összegyűlt e napokban Budapesten 5—6 ember egy szállóban s konstataáltak magukról, hogy ők az 1895-diki nemzetiségi kongresszus végrehajtó bizottsága. Ez a végrehajtó bizottság azután szerkesztett egy manifesztumot s ebben két kijelentést tesz és két tiltakozást hangoztat. Az egyik kijelentés az, hogy aki nemzetiségi képviselő bent van a parlamentben, az mind renegát. (Mit szólnak ehhez a nemzetiségi egyházfők, akik tagjai a parlamentnek s a szász és német képviselők?) A másik kijelentés ez: a legfájdalmasabban érinti a nemzetiségeket az, hogy a kormánypárt nagy többsége a legnagyobb részben a nemzetiségi választók mandátumával került a képviselőházba.

A tiltakozások elseje a községi helynevekről szóló törvényjavaslat szentesítése ellen irányul, a másik pedig, mely már az alap-törvények, a történelmi államfejlődés és a királyi eskü megtámadását jelenti, így hangzik: „... tiltakozunk az államhatalom ama törekvése ellen, amely egységes magyar nemzeti államot akar teremteni.” Mit gondolnak Gavrilla urék: mi lehet elsőbrendű kötelessége a magyar államhatalomnak, mint ami ellen tiltakoznak?

A terjengős s a világos tények tagadásának nagyfokú bátorságával készített manifesztumot német nyelven írták meg. Főbb részei itt következnek:

Ha valaki a monarchia, jelenlegi válságos helyzetében a magyarországi viszonyok állítólagos konszolidáltására hivatkoznék, nagy tévedésbe esnék. Igaz ugyan, hogy a monarchia másik részében a szlávok és németek körében, az ellentétek kitörésre kerültek, de ott az államhatalom azon igyekszik, hogy az ellentéteket kiegyenlítsé. Magyarországon azonban az állami hatalom minden eszközeivel támogatott magyar kisebbség és az elnyomott nemzetiségekből álló többség között a harc lappangó, mert az államhatalom elnyomja a nemzetiségeknek minden, az alkotmány keretén belül mozgó küzdelmét, úgy, hogy a nemzetiségek elkeseredésének és nagy elégedetlenségének csak kevés jele kerülhet napfényre s e miatt az elégedetlenség hasonlít a hamu alatt lappangó tűzhöz és sokkal veszedelmesebb, mint a monarchia másik felében, hol az ellentétek fölszínre kerültek. Magyarországon az állami hatalom ez ellentétet a legkevésbé sem igyekszik elsimitani; ellenkezően, újabb meg újabb konfliktusokat teremt a nemzetiségekkel, amit bizonyít a helységnevek magyarosításáról szóló törvényjavaslat is.

Jelenleg a tízmilliónyi nemzetiségek egyetlen taggal sincsenek képviselve a parlamentben. A világot nem lehet azzal megcsalni, hogy a nemzetiségi választókerületekből a románoknak, szerbeknek és tótoknak fajtársai is vannak a parlamentben, mert ez a néhány egyéniség renegát, aki magát az uralkodó fajjal azonosítja és a nemzetiségek ellen való erőszakos rendszabályokban készségesen közreműködik. Ezt a természetellenes állapotot még az is fokozza, hogy a kormánypárt tagjai majdnem kivétel nélkül a nemzetiségi kerületekből telnek ki, holott a valódi magyar kerületek nagyrészt ellenzékiek. Ennek párja nincsen Európában s így a magyar parlament unikum és valóságos hazugság, mert az európai parlamentáris életben nem fordul elő,

hogy a többség, mint a 10 milliónyi nemzetiségek a parlamentből ki legyenek zárva.

Magyarországon, mint Európa egész Keleten a felekezeti többséggel össze van kötve a nemzetiséggel. E miatt a felekezeti gyöngítés egyuttal támadás a nemzetiség ellen is. Ez uton tovább haladva, az állami hatalom Magyarországon odáig jutott, hogy mindent megsemmisíthet, ami arra emlékeztethet, hogy itt az uralkodó fajon kívül még más nép is él. A parlament nagy készséggel fogadta el a helységnevek magyarosításáról szóló törvényjavaslatot. Ez pedig világos merénylet a 10 milliónyi nemzetiség ellen.

Nemcsak elkeseredést, de az ország egyik szejelétől a másikig terjedő tiltakozást is idézett elő e javaslat a 10 millió nem magyar nemzetiség között. A románok, szerbek, tótok e javaslat ellen meeting akartak tartani, de ezeket a hatóságok betiltották. A betiltás módja pedig egyenesen kvalifikálhatatlan. Arra hivatkozva tiltották be ugyanis, hogy a tótok, románok és szerbek, mint ilyenek, nem gyűlhetnek össze, mert ez sérelem lenne a magyar nemzet egységén. Harmincz év alatt sokat szenvedtek a nemzetiségek, de azt nem érték meg még idáig, hogy az állami hatalom egyenesen megtagadja létjogukat. Tehát a nemzetiségeknek csak mint a magyar nemzet tagjainak van gyülekezési létjoguk! Ez egyenesen kvalifikálhatatlan, mert ha a politikai nemzet az állampolgárságot jelenti, azt nem lehet fölcserélni a genetikus nemzettel, s ha ez megtörténik, valóságos merénylet Magyarország népei ellen és annyit jelentene, hogy mindenkinek a genetikus magyar nemzethez kell tartoznia.

E törvényjavaslat ellen még azok az óvatos szászok is tiltakoztak, kik 1895-ben nem vettek részt a nemzetiségi kongresszuson. Kötelezték képviselőiket, hogy lépjenek ki a kormánypártból. Lehetetlen, hogy Németország parlamentjében a legnagyobb visszatetszést ne keltsen ez a törvényjavaslat, mely két millió magyarországi német létét fenyegeti.

E miatt hasztalanul fogják a magyarok úgy tüntetni föl a nemzetiségi mozgalmat, mint egyes agitátorok művét, ami az önkényuralom maszkírozására a logközönségesebb fogás. Ellenkezően a román, tót és szerb vezérférfiaik célja e mozgalommal a nemzetiségek folyton növekedő elkeseredését lehetően csillapítani.

A hatalom a nemzetiségi kérdésből egyenesen hatalmi kérdést csinált és az össz-monarchia érdekeit figyelmen kívül hagyta, mert annyi bizonyos, hogy míg az államhatalom a nemzetiségeket elnyomja, Szerbiával és Romániával tartós barátságban nem lehetünk.

Teljes lojalitással a trón és haza iránt tiltakozunk e törvényjavaslat és a nemzetiségek eddigi elnyomása és üldözése ellen. Tiltakozunk az államhatalom ama törekvése ellen, melylyel Magyarországból etnikai viszonyai és történelmi fejlődése ellenére egységes magyar nemzeti államot akar teremteni. Tiltakozunk a kormány amaz önkénye ellen, melylyel betiltotta gyűléseinket. Miután pedig meg van tiltva nekünk tiltakozó szavunkat nemzetiségünk elnyomása ellen hangoztatni, joggal fordulunk a koronához, kérve a védelmét s azt, hogy a helységnevek magyarosításáról szóló törvénytől a legmagasabb szentesítést tagadja meg.

Népies téli gazdasági előadás Balázsfalván.

— Saját tudósítónktól. —

Balázsfalva, 1898. január hó 16.

Az alsófehérvármegyei gazdasági egyesület a mai napon tartotta harmadik népszerű gazdasági előadását Balázsfalván, mely előadás iránt ugy Balázsfalva, valamint vidékének gazdaközönsege rendkívül nagy érdeklődést tanúsított. Napok óta csinos plakátok jeleztek az előadás megtartását, és vasárnap délelőtt sűrű tömegekben jött a vidéki gazdák csoportja, magyar és román egyaránt, a vidéki birtokosság teljes számban, ugy a kisbirtokos, mint a gentry és gazdatiszti osztály, ugy, hogy az Univers szálló nagyterme már d. e. 10 órakor tömve volt érdeklődő gazdaközönseggel. A vármegyei gazdasági egyesület képviselőjében Tóth Miklós egyesületi igazgató d. e. 9 órakor az előadókkal megérkezvén, az állomáson Simonffy Alajos főszolgabíró fogadta több előkelő gazdával együtt és kocsióra ülve a főszolgabíró szállására hajtottak.

Rövid pihenés után — miközben sűrűn jött a jelentés, hogy 200, 250, majd 300 hallgató van már összegyűlve — az Univers szállóba mentek és kezdetét vette az előadás.

Tóth Miklós egyes. igazgató rövid szavakban kifejtette az egyesület célját, melyet a népies téli gazdasági előadások rendezésével az alsófehérvármegyei gazd. egyesület ezéljével kitűzött, és felkérte az előadókat előadásuk megtartására.

Első előadó dr. Szaniszló Albert a növény-élet köréből tartott rendkívül érdekes előadást. Bevezette hallgatóit a növények életének titkaiba, feltárta szemeik előtt az egyes növények fejlődését, megtermékenyülését, szabatos, szép előadása folyamán megvilágosította a növények életében titokteljesnek mutatkozó jelenségeket stb., és elvezette hallgatóit képzeletben odáig, amíg kész lesz, világra jöni a termőmag, a termés, amelyet igyekszik előállítani kultúr-növényeinél a gazda. Zajos éljenzéssel honorálta a tudós tanár előadását a hallgató közönség, amely előadást román nyelven dr. Ujlakán Sándor tanár szép népies modorban tolmácsolta.

Második előadó Székelyhidy Viktor gazd. egyesületi titkár „kiválóbb takarmány-növényeink termeléséről” tartott szabad előadást. Rövid bevezetésben kimutatta, hogy hazánk, miut mezőgazdasági állam, a nyerstermények előállítására mellett, ha kellő mennyiségű takarmányt termel, hatalmas állatállományát — dacára a külföldi versenynek — ugya bel, mint a külföldi forgalomban jó árak mellett tudja értékesíteni, és ezért fontos a takarmány-növények termelésének felkarolása. Példával kimutatta egy kisebb 30 holdas gazdaságban termelhető takarmány-mennyiséget, felállította a helyes arányt a különböző termelési ágak között, majd áttért a vörös lóher, luczerna, baltaczim, takarmány-muhar stb. termelésére, egyenkint méltatva azok jelentőségét. A különböző takarmány-növények elkészítésénél terjedelmesen ismertette a zsombolyázást, vagyis a zöld takarmányok eltevését, majd áttért a helyes takarmányozásra, a helyes adagolásra (porciózás) és az állatok gondozására.

Székelyhidy előadása tisztán gyakorlati

lévén, a jelenlévő kisgazdák már az előadás közben többször zajos éljenzés és szetreászakában törtek ki, végül pedig szünni nem akaró éljenzés honorálta előadását. Román nyelven Nyegrusz János tanár tolmácsolta az előadást.

A hallgatóság száma a második előadás alatt már 400-ra emelkedett, ember ember hátán tolongott a teremben és még folytonosan özlött a nép, ugy, hogy a második előadó 5 perczig kénytelen volt beszüntetni előadását, amíg a közönség ugy ahogy elhelyezkedett.

Ott láttuk a balázsfalvi járás összes jegyzőt, bírót, esküdteit, a kisbirtokosság zömét, a vidéki közép- és nagybirtokosokat, gazdatisztekét, Balázsfalva intelligens közönségét a román intelligenciával együtt stb. . . .

Fáradhatatlanul közreműködtek Simonffy főszolgabíró, Imreh József szolgabíró a rendezésben és a románság részéről az összes intelligencia.

Az előadások végeztével 100 drb. hasznos gazdasági könyv ingyen lett szétosztva a hallgatók között, kik között a szomszédos Kis-Küküllő vármegyéből is sokan voltak jelen.

Az elnöklő gazd. egyesületi igazgató és az előadók Mihályi Viktor érsek-metropolita vendégei voltak. Az ebéd folyamán az érsek magyar nyelven köszöntötte fel a vendégeket, méltatva a vármegyei gazdasági egyesület eme valóban népszerű akcióját és a jövőben is a maihoz hasonló sikert kívánt az egyesületnek.

A vendégek nevében dr. Szaniszló Albert köszönte meg ama valóban meleg erkölcsi partolást, amelyben a románság, élén tudós egyházfőnökével, a gazdasági egyesület akcióját támogatni sziveskedtek.

Az Univers szállóban pedig Balázsfalva és vidékének magyar és román intelligenciája a társas-ebéd folyamán — az egyesületi titkárt ott tartva maguk közt — sűrűn eltertek a vármegyei gazd. egyesületet, annak általánosán szeretve tisztelt elnökét, tisztikarát, amely jó kívánságokat az egyesületi titkár szellemes tősztblau köszönte meg.

Végül ama ohajnak adtak és adunk kifejezést, hogy jövőre az alsófehérvármegyei gazd. egyesület tartson Balázsfalván egy ciklusos előadást és amint a jelenben, ugy akkor is részt fog venni nagyon sok birtokos.

Székásmentl.

Szilágyi Gyula.

1855 — 1898.

Megint gyászlobogó leng a Bethlen-kollégium homlokzatán; megint sirt ásnak az Órhegy tetején, egy évtized alatt már a kilenczediket. Az alma mater egymás után szőlítja pihenésre munkásait; ágyat vettet s lefekteti a fáradtakat.

Sok munkának, sok izgalomnak kell lenni abban a szolgálatban, hogy olyan ijesztő gyorsasággal török meg benne a munkások ereje!

Ime most is ravatalt állanak körül ez intézet tanárai, a veszteség kinjával lelkekön, a válás könyjével arcukon. Ujabb megdöbbenés fogja el őket az ujabb pusztulás szemléletében.

Ha aggott fának gyöngült derekát földre dönti a szélvihar erőszaka; ha a nyár mosolygó zöldje az ősz első derére fonyadtan földre hull, vagy szellő játékaént száraz galyon marad színvesztve, árván, élettelen: a hervadás képe búbánattal tölti bé lelkünket bizonyosan. Megnyugszunk mégis a törvény szaván: természetszabta utját mindennek végig kell járnia. De ha nyár délen jégcsapás tarolja a gazdag vetést és vele a jövődönök, sokak jövődönének egyetlen reményet: kinek a lelke nem rázkódnék meg a borzalomtól?

Ilyen hatással van reánk Szilágyi Gyulának, a Bethlen-kollégium jeles tanárának kora elhunyna.

Hónapok óta gyengélkedett s — amint lapunk mult számában közöltük — a folyó tanév végeig szabadságot kapott. S ezt a szabadságot nem arra használta, hogy meggyógyuljon; hanem hogy eltávozzék körünk-ből visszatérés nélkül.

Az iskola sokoldalú ügyeinek vezetésében még sokáig fogják nélkülözni az ő éles judiciumát; még sokszor fogják visszakivánni, majd, ha nehéz kérdések kerülnek sorra, az ő határozott fellépését; még sokáig fogják példaképpen emlegetni az iskola érdekeihez való hűséges ragaszkodását.

Született Kolozsvárt 1855. január 9. Elemi és középiskolai tanulmányait a kolozsvári ref. kollégiumban végezte s 1872 — 1876. ugyanitt hallgatta a tudományegyetemen a klasszikus tudományokat. 1876., tehát 21 éves korában, a nagyszombeni all. gimn. rendes tanárává neveztetett ki. Tanári működése mellett tevékeny részt vett a szebeni magyar társas életben is, hol a legjobb emléket hagyott, mikor 1882. főiskolánkhoz választatott meg r. tanárnak. Azóta fáradhatatlan buzgalommal szolgálta ez intézetet az adminisztráció különféle ágai-ban: 1882—85. előlj. jegyző, 1885—94. inspektor-professor, 1894—95. tanpénzkezelő, azontul haláláig mint gimn. igazgató. A főiskola nagy könyvtárát két év alatt mintaszerűen rendezte s 1890. óta állandóan vezette az ügyeit. Minden tevékenységében példás pontosság és lelkiismeretesség tüntette ki, s akkora munkaerő, melyet a lappangó kór által megviselt gyenge szervezete mellett alig lehet megérteni. Mélyen érző kedélye és egyenes jelleme sok rokonszenvet tudott számára biztosítani még azok közt is, kik egyes dolgokban nem voltak vele egy véleményen. Mint tanárt alapos képzettség, a fegyelmezésben atyai jóindulat jellemezte; de az erkölcsi romlottságot nálánál jobban nem gyűlölte, nem utálta senki sem. Sokat küzdött, sokat fáradt; talán sejtette, hogy napja rövid leszen. Fél idő alatt egész élet harcát harcolta meg már, midőn rázállott a halál nyugalma. Készen volt reá; a jól végzett kötelesség felemelő érzetével fogadta. Legyen áldott az emléke mindörökké!

Levelezés.

Zalathna, 1898. január 17.

„Nyelvében él a nemzet” — mondja nagy Széchenyink. E nagy hortlerejű szavakban benn foglaltatik a magyarnak szentelt igéje. Művelni, terjeszteni zengzetes nyelvünket minden honfiúnak szent kötelessége. A legnagyobb magyarnak ezen ihlet mondása nem hangzott el mint a pusztában kiáltónak szava, mert ezen eszme bent van miu-

den hazafi szívében s csak alkalomra vár, hogy az onnan előtörjön s elsöpörje, összetörje a rut előítélet undorító gátját. Fájdalom, napjainkban az előítélet, s fanatizmus-sal hemzsegő haszontleső agitátorok erős ellenküzdelmet fejtenek ki, de ezek a világgosságot nem, sőt a sötétséget fokozzák s idézik elő a nép szívében. Hogy mi ellensúlyozhatja e rettenetes működést? Az őszszertartás, egyenes nyíltság, őszinteség a legszentebb hazaszeretettel párosulva.

Egy ily szent eszmékkel törekvő kulturális intézmény évi közgyűléséről akarok az alábbiakban szólni.

Folyó év és hó 9-én tartotta meg rendezési közgyűlését a „zalathnai polgári olvasó kör” nagyszámú tagjai jelenlétében.

Csiki János elnök meleg szavakban köszöni meg a tagok buzgóságát s a gyűlést megnyitja.

Kovács Ignác jegyző-titkár felolvassa ügyesen s gonddal összeállított évi jelentését, melynek alapján világos képet kaptunk a kör egy évi életéről. Nem lesz érdektelen megnyitó szavait ide iktatnom:

„Az 1897. év a polgári kör életében a csendes munkásság és előrehaladás évének nevezhető. . . Mintegy megifjodva s törekvéseiben megszilárdulva, a létérti megerősödés vonul az egész évi működésén át.

Látható ezen nemes törekvés úgy a közgyűlések, mint a választmányi ülések határozatai és azoknak végrehajtásából. A tavábbiakban megtudjuk, hogy körünk 1 rendezés és 1 rendkívüli és 7 választmányi gyűlést tartott. A többi szót az építkezésről, Nem mulaszthatom el ez uton is hálánkat kifejezni nagynevű tagtársunk nagyméltóságú Lukács László pénzügyminiszter uró kegyelmességének, mivel az ő hathatós támasza révén gyönyörű telekhez jutottunk. Csak is az ő hazafias és kisedt körünk iránt táplált szeretetének köszönheti körünk azt, hogy egy állandó épület létesítésére gondolhatunk. . . Magyar Ferencz könyvtárnok a könyvtár állapotáról számol be. A könyvtár állománya 88 mű, 126 kötetben. Megjegyezni kívánom, hogy csak 2 éve létesült e könyvtár.

Úgy a jegyző-titkár, mint könyvtárnok gondosan összeállított jelentéseikért jegyzőkönyvi köszönetet kaptak. Azután Köhler János a számadást megvizsgáló bizottság nevében jelenti, hogy az okmányok alapján a számadást teljesen rendben találták s Zákoffy Antal pénztárnoknak a felmentvényt elismerés mellett a kör megadhatja. A közgyűlés az 1897. évi számadást átvizsgálás végett a bizottságnak kiadja. Az 1898. évre szóló költségvetést, mely a múlt évi bevétel és kiadás alapján van összeállítva, elfogadja s a pénztárnokot zajosan megjelenti (. . . mert deficit nélkül zárta le számadását!). Csiky János, mint az építő bizottság elnöke, jelenti, hogy a tervezett új épületre több helyről kapott ajánlatot, de mind oly nagy összegre megy az ajánlat, hogy szerződést kötni lehetetlen volt. Erre Keller János tagtársunk azt az ajánlatot teszi, hogy ő kész az építkezést elvállalni 2800 frtért és a meglévő anyagot bocsássák rendelkezésére. Több hozzászólás után a gyűlés megadja a méreteket, hogy ő aztán készítsen egy teljes tervezetet s azt nyujtsa be, melyet egy rendkívüli közgyűlés tárgyalás alá vesz s akkor esetleg az alkut és szerződést megkötethetik. Most a la-

pok árverése következett. Ez a pont a sokkott érdeklődés mellett ejtetett meg. Indítványok során Czéteni József egy mulatság rendezését ajánlja.

A gyűlés határozatilag kimondja, hogy f. hó 23-án a kör pénztára javára tánczesztélyt rendez s egyszersmind a rendező bizottságot is kinevezi. Elnök maga és tisztársai nevében megköszönve az eddigi bizalmat, lemond. A gyűlés mellözve a kor-elnök-választást, egyhangulag kikiáltja a múlt évi tisztviselőket és választmányi tagokat. Elnök megköszönve a bizalmat, ugymond: örömmel fogadja el az elnökséget s erkölcsi kötelességet és felelősséget érez most nem hátrálni. Kéri a tagokat hogy támogassák őt, valamint a tisztikart és a választmányt e kör érdekét és fejlődését célzó törekvés és munkában.

A minden tekintetben szép és magvas befejező beszéde után a gyűlést befejezi. Még csak azt kívánom hogy kis körünk lángbuzgalmu, tevékeny elnökét Isten éltesse, hogy még számos even át vezethesse s teljes virágzásra juttathassa nemes törekvésű kis körünket!

Ennyiben óhajtottam beszámolni körünk egy évi munkásságáról. . . .

Ipartestületi közgyűlés.

Megtartott 1898. január hó 15-én.

— Saját tudósítónktól. —

A nagyenyedi általános ipartestület f. hó 16-án (vasárnap) tartotta meg rendes közgyűlést Jakab Károly alelnök elnöklete alatt a városház dísztermében. A közgyűlés pont 11 órakor vette kezdetét, amikor is Jakab Károly érdekes elnöki beszédével megnyitja a közgyűlést, sajnálattal emlékszik meg az egyesület buzgó elnöke Lázár Károly elhunytáról; indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvileg örökítette meg az elhunyt érdemeit. A zajos eljenzésekkel fogadott beszéd után Z. Szócs Sándor egyleti titkár vázolta az egylet folyó évi működését, majd áttért a zárszámadás előterjesztésére, mely előterjesztésből örömmel győződünk meg a csak közelmúltban alakult egylet életképességéről, biztos alapon való működéséről, amennyiben a lefolyt évben a bevétel majdnem 900 frt többlettel záródott. Ugyancsak nevezett titkár az 1898. évi költségvetést terjesztette elő, mely az előterjesztésnek megfelelőleg fogadtatott is el. A költségvetés tárgyalásával kapcsolatban elfogadta a közgyűlés azon indítványt, hogy az egyesület pénztárnokának, tekintettel az evvel járó nagy munkahalmazra, évi 50 frt tiszteletdíj fizetessék ki.

Ezek után több kérést intézett el a közgyűlés kedvezően, melynek megtörténte után az új tisztikart választotta meg a közgyűlés és pedig az elnököt és pénztárnokot egyhangulag; a számvevő bizottság és az előjáróság tagjainak pedig szavazattöbbséggel megválasztattak: Elnöknek: Jakab Károly; pénztárnoknak: Balla István; számvevőnek: Bauer Antal, Király Béla, Dán József; előjárósági tagoknak: Mátyás Lajos, Mátyás Sándor, Richárd Mihály, Halász József, Spangenberg Gyula, Csizsár József, Máthé István, Székely K. János, Réthy Károly, Katona Lajos, Üveges András, Telegdi Árpád, Folbert Tamás, Áron János, Kovács Sándor, Vadász Kálmán, id. Polonyi Domokos, Jancsó József. Sz.

Vegyes hírek.

— **Kérjük t. olvasóinkat hátralekös előfizetéseik gyors beküldésére.**

— **Adomány.** Csató Ferencz tövisi róm kath. plébános ujevi ajándék gyanánt 50 frtot adományozott a csik-szent-imrei új orgona-alap javára.

— **Kaszinó-bál.** A legközelebbi szombaton — e hó 22-én — lezajló kaszinó-bál, az előjelekből ítélve, igen látogatott és fényes lesz. Nem csak városunkból, de a közel vidékről is igen sokan készülnek e bálra, melynek sikere biztosítására a fáradhatatlan rendezőség már eddig is megtett minden lehetőt. A terem díszítésére fordítja a rendező bizottság a legnagyobb gondot, már is folynak a díszítési munkálatok és úgy a táncsterem, mint a mellékhelyiségek a legfényesebben lesznek berendezve és kivilágítva; alkalmunk volt látni a bálanya már elkészült táncrendjét, mely az euyedi papírárugyár részvénytársaság által állítottatott elő és az e szakbeli munkálatok valódi remeke. A bálanya részére a csokor Farkas János kolozsvári híres virágáruüzletében készül és szintén, mint a czég jó hirneve előre következtetni engedi, igen díszes lesz és a mostani évad divatja szerint lesz készítve. A meghívók (1000 drb.) már szétküldettek, és mellékhelyiségekül a régi városháza nagytermén és többi lakosztályain kívül rendelkezésre fognak állani még: az új városháza nagyterme és a kaszinó összes helyiségei.

— **Szilágyi Gyula** Bethlen-főtanodai tanár és igazgató elhunyt városunkban a legmélyebb részvétet keltette. Az elhunyt jó barátai a hervatag koszorúk megváltásával hervadhatatlan emléket akarnak létesíteni a Bethlen-kollégium egy-két jelesebb növendékének évenkénti jutalmazására; e végből Szilágyi Gyula alap ezimen a koszorút megváltották, az aláírási iv a kollégium rektori hivatalában van letéve. A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki:

Fájdalmas érzésekkel, megtört lélekkel tudatjuk, hogy az öfelfeláldozó, felejthetetlen fiu, férj, szerető édes apa, testvér, sógor s rokon, Szilágyi Gyula, a Bethlen-kollégium főgimnáziumának igazgató tanára, 43 éves korában, 21 éves boldog házaselet, 22 éves áldásos tanári munkálkodás után f. hó 18-án reggel 8 órakor meghalt. Temetése f. hó 20-án d. u. 1/23 órakor lesz. Adjon neki az Isten csendes nyugalmat! Özvegy Szilágyi Gyuláné Székely Ilona, özvegye s gyermekei: Ilona, Róza, Gyula, Laczi, Béla. Özvegy Szilágyi Lajosné Zattler Katalin, édes anyja. Szilágyi Ida Ferenczi Istvánné, testvére s gyermeke Ida. Székely János ref. pap, feleséges gyermekei: János s felesége, Málvina, Melinda (Vásárhelyi Józsefné), Ödön s felesége, gyermeke, Margit, Katalin.

Ezenkívül gyászjelentést adtak még ki: a kollégium előjárósága és az ifjuság.

— **Rektifikáció.** Tartler István ur, mint a marosujvári izraelita és polgári ifjuság által december hó 26-án Maros-Ujvárt az ev. ref. templomépítési alap javára rendezett táncmulatság rendezőségének titkára, a Jancsó Lajos ev. ref. lelkész ur által lapunk f. évi 2-ik számában közölt nyilvános nyugtázására a következő rektifikáló sorok közlésére kért fel: A bálrendező bizottság elnöke maga Jancsó lelkész ur volt, ő a neki bemutatott és átadott számlát helyesnek és jónak találta, és most ennek daczára a rendező bizottság azon eljárását, hogy a felülfizetésekből is a költségek fedezésére költött, helyteleníti.

Ebben lehet igaza, de ezt a számadások felülvizsgálata alkalmával kellett volna megmondania, mert mi nem tudtuk, hogy a felülfizetésekből költségeket fedezni nem szabad, és ha akkor minket figyelmeztet, úgy a költségeket fedeztük volna a sajtóunkból és nem a felülfizetésekből. A mi eljárásunk tehát jóhiszemű volt és ezért megrovást nem is érdemeltük. Tartler István.

— **Neurolog.** Sulyos csapás érte Seprényi János iparos polgártársunkat szeretett neje Csekő Anna elhunytával. Még élte legszebb virágában ragadta el a halál a gondos házi nőt, kedves anyát, hogy üres helyet hagyjon maga után szerettei szívében. A gyászoló férj és a könyező gyermek iránt a legnagyobb részvét uralkodik városunkban. A boldogult fiatal asszony porrésezi e hó 20-án d. u. 2 órakor a háznál tartandó gyászszertartás után fognak a reformátusok temetőjébe örök nyugalomra helyeztetni. Nyugodjék békeben.

— **Gyászír.** Nagy József nagyenyedi öreg polgár e hó 16-án 78 éves korában hosszas szenvedés után meghalt Nagy-Enyeden. Temetése e hó 18-án d. u. 3 órakor volt, melyen a tűzoltó-zenekar, mint az egyet egyik régi tagjának, jelen volt. Incze Sámuel városgazda az elhaltban mostoha apját gyászolja. Nyugodjék békeben.

— **Posta és távirat kőzi tarifa** jelent meg Havlin Vilmos (Budapest, posta- és távirat-igazgatóságnál) kiadásában, mely jól kezelhető kemény papírra nyomtatva tartalmazza az összes európai díjszabásokat oly módon csoportosítva, hogy a nagy közönység mindennemű postaküldeményét maga megdíjazhatja, s így előre már tájékozva van, mennyibe kerül a küldemény továbbítási díja. Megrendelhető bármely posta- és távirat-hivatalnál, vagy a kiadónál. Ára 25 kr, mely összeg beküldése után bárhová bérmentve küldetik.

— **Házi mulatság.** Dezső Miklós bor- és szőlőszeti felügyelő vendégszerető házában folyó hó 14-én egy mindenképpen nagyon szépen sikerült házi estély volt, melyen nagyon sokan vettek részt. A mulatság nagyon jó hangulatban folyt le és csak a késő reggeli órákban oszlott szét a tánczolni és kedélyesen mulatni szerető ifjuság.

— **Jól kihasználtság vadász-szerencse.** A nagyenyedi vadásztársulat egy néhány tagja hétfőn vaddisznóra vadászott a Nagy-Enyed város tulajdonát képező fügedi erdőségeken, mely alkalommal Wagner János társulati tag egy mesteri duplázással két vaddisznót terített le, egy jól megtermett koczát és egy feléves kan süldőt. Később még egy süldő került terítékre és így a vadászat szépen sikerültnek mondható, ámbar a csordához tartozó hatalmas kant minden fáradozás dacára nem lehetett lövésre kapni.

— **Tánczvigalom.** A zalathnai „Polgári Olvasókör“ f. év január hó 23-án Kolozsváry Nándor helyiségében tánczvigalmat rendez. Belépti díj személyenként 50 kr. Kezdeté este 1/23 órakor.

— **Kemény-tűz.** Folyó hó 18-án délután a Bethlen-utcai 2-ik számú házban kemény-gyulás volt; mielőtt azonban nagyobb bajt okozhatott volna, az összefutott közönység gyorsan eloltotta a tüzet. Nagyon jó lesz a rendőrségnek, ha utána néz a dolognak és az illető felelős kéményseprőt megbünteti, mert, hallomás szerint, ő volt

oka, hogy a kémény kigyúlt, mert többszöri hívásra sem jelent meg a kémény kitarítása végett.

— **Állategészségügyi kimutatás.** Lépene: Kutfalva 3 udvar. Veszetség: Pollyána 1 udvar. Takonykór és bőrféreg: Gyulafehérvár 1 udvar. Ragadós száj- és körömfájás: Alvincz 2 udvar. Krakkó 5 udv., Magyar-Igen 1 udvar, Maros-Váradja 1 udv., összesen 4 község, 9 udvar. Sertésvész: Koslárd, Maros-Szt-Benedek, összesen 2 község.

— **Figyelmeztetés.** Az alsófehérvármegyei gazd. egyesület nagyenyedi csikólegelőjére az 1898. évi legeltetési időnyre már sok birtokos jegyeztette elő csikóját, úgy, hogy a csikó-létszám az idén is felül fogja mulni az 50 drbot. Figyelmeztetjük a vármegyei csikótulajdonosokat, hogy a legelőre adandó csikókat mielőbb jelentsek be az egyesület titkárságánál Nagy-Enyeden, mivel a bejelentések sorában fognak a csikók a legeltetésre előjegyeztetni, és késői bejelentések figyelembe nem lesznek vehetők.

— **Csomó a zsebkendőn.** A brüsszeli világiállítás berekesztésekor Nyssens miniszterelnök hosszabb beszédben fejtegette a kiállítás jelentőségét. A beszéd alatt Lipót belga király, aki egy emelvényen foglalt helyet, hirtelen a szék alá dobta a kalapját s zsebkendőjét előhuzva, csomót kötött az egyik sarkára. A brüsszelieliek most nagyban török a fejüket azon, vajjon mi juthatott a királynak eszébe, hogy ilyen népszerű házi szerrel akarta megrögzíteni a gondolatát.

— **A magyar nép multja és jelene.** Benedek e nagy jubiláris munkájának most megjelent 6-ik füzetében főleg az 1837-ben kitört parasztlázadással foglalkozik. Az új adatok egész halmazával magyarázza és fejtegeti azokat az okokat, melyek a népet arra birták, hogy fegyverrel próbálja igazát kiküzdni. Nagy művészettel és írói ügyességgel oldotta meg a feladatot, hogy a legszigorubb tudományos kritikát gyakorolva és minden új adatot felhasználva, mégis érdekes maradjon és mindvégig élvezetes olvasmányt adjon. E füzet azonkívül újabb bizonyossága Benedek történetírói tárgyilagosságának, mert bár méltányolja az okokat, melyek a népet zendülésre birták, bár igazán meghatóan festi a szegény, zaklatott, az adók terhe alatt roskadozó erdélyi jobbágy-ság helyzetét: még sem ragadhatja magát túlzásokra és a nép iránt érzett minden szeretete mellett is higgadtan ítéli meg annak hibáit is. Mély történetírói érzéssel, óvakodik az egyoldalúságtól és a nép helyzetét rajzolva, belevilágít a kor egyéb társadalmi és politikai viszonyaiba is, úgy, hogy a magyar nép története mellett folyton szemünk előtt tartja a magyar nemzet történetét is. A kettő kiegészíti és magyarázza egymást. Természetes, hogy Benedeknek vonzó, tiszta és választékos nyelve még csak élvezetesebbé teszi a nagyszabású munka olvasását, melynek az Athenaeum kiadásában megjelenő egyes füzetei 30 krajczárba kerülnek.

— **A „Zenélő Magyarország“** zongora-zenemű-folyóirat január 15-diki II. füzete következő érdekes zenemű-ujdonságokat közli: I. „Édes anyám, be szomorú életem“ és „Ízsa, cizca piros alma“ 2 új magyar dalt, II. Löschhorn A. „Album-lap“ szalondarabot. III. Greizinger Iván „Mályvának“ poetikus szép műdalát. IV. Blon Ferencz „A győzelmi zászló alatt“

indulóját. Évente 24 hasonló gazdag tartalmu füzet 10—10 oldal hangjegy-tartalommal a legjobban megválasztott kiváló sikerű zenemű-ujdonságokból összeállítva 242 oldal tartalomért 4 frt, félévre 12 füzet 120 oldal tartalomért 2 frt az előfizetés. Előfizethetni az épp most meginduló V. évfolyamra a „Zenélő Magyarország“ kiadóhivatalában Budapest, VI. Csengery-utca 62a., honnan megismerésre mutatóványfüzetet bárkinek ingyen és bérmentve küldenek. Ajánljuk a derék vállalatot minden zenebarát figyelmébe.

NAPIREND.

Csütörtök, jan. 20. A Testgyakorló Egyesület gyakorló órája d. u. 6—7-ig.

Kérjük a városi hatóságokat és az egyletek elnököseit, hogy a gyűlések idejét jó előre lapunkkal közölni sziveskedjenek.

Meteorológiai jelentés jan. 16-tól jan. 19-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erő- sége	Borulat	Csapadék	Hő napi max. min.
16	7	80.6	-6.0	—	10	—	
	2	80.2	-4.8	W ₁	10	—	-4.4 -6.0
	9	80.3	-5.2	NW ₁	10	—	
17	7	79.2	-5.2	NW ₂	10	—	
	2	79.3	-4.4	W ₁	10	—	-4.0 -5.2
	9	80.2	-4.8	N ₁	10	—	
18	7	80.7	-5.1	N ₁	10	—	
	2	81.2	-4.6	—	10	—	-4.4 -5.6
	9	81.4	-5.0	—	10	—	
19	7	81.9	-5.6	—	10	—	
	2						
	9						

Kilátás: Ködös, de száraz és hideg.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1—10-ig. Borulat foka = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég △ = dara.

Közgazdaság.

Háziállataink téli ápolásáról.

A gazdaember egyik téli főfoglalatossága az istálló gondozása. A mult évi kellemetlen időjárás, a sok elemi csapás miatt gabona és egyéb termésünk nagyon kevés hozomat adott, ugyannyira, hogy kis gazdáink háztartási és vetőmagszükségletét is alig fedezték. Sőt sok helyt olyan gyenge minőségű volt a termés, hogy azt vetésre felhasználni sem lehetett; hanem drága pénzen venni kellett a vetőmagot. A jó gazda tudja, hogy „amilyen a vetés, olyan az aratás“, s így arra törekszik, ha áldozatok árán is, de jó minőségű, tiszta és csiraképes magot vessen el, mert a jó eredményre csakis így számíthat.

A gabonatermés nagyon kedvezőtlen volt, miatt a szarvasmarha értékesítésére kell a főgondot fordítani a gazdának, ebből kell pénzelnie. Takarmány bőven volt a mult évben s így a szarvasmarhák teletetése gondot nem okoz. A gazdának tehát a szarvasmarha-állománya valóságos kincsbányája. Azt azonban minden gazda szem előtt tartsa, hogy bármilyen enyhe legyen is a tél, a takarmányt ne prédálja, hanem

takarékoskodják vele, mert ami elpocsékolatik, azt pénzértékbe számítva, sokra megy fel a gazdaságban. A takarmány legyen tiszta, jó minőségű, nem romlott, penészes, amelytől a különféle állati betegségek származnak. Alom legyen bőségesen az állatok alá. Legyen az állat naponta megvakarva és kefélve, ha idő van; a béres vagy kocsis ráérkezik több ízben is megtisztítani a marhákat. Az etetési időt rendszeresen be kell tartani. Ha csak az idő nem tulságosan kedvezőtlen, úgy a marhákat ki kell engedni naponta a szabad levegőre, hogy magukat jól kijárhassák. A hetenkinti szózás se maradjon el. Az itatás után a megmaradt viz a vályuból kieresztendő. Február hó első felében a legjobb, ha a gazda ezélna félretett takarmányát kezdi etetni az igavonó állataival, mert ezeknek ilyenkor jobb takarmányozásra van szükségük, hogy a tavasz közeledtével jó erőben kerüljenek ki, mert különösen az ökör, ha tavaszszal a munka alatt kidől az igából, az őszig nehezen bír lábra állani, ez pedig a gazdának nagy kárára volna.

Ha nincs a gazdának elegendő, dus takarmánya, úgy az igavonó állatokat árpadara, keverve szecsával jó abrakolni. A szarvasmarha-istálló mindig tiszta és szellőző legyen, ne legyen az tulságos meleg, de viszont hideg se. A tehének borjuzása is nagyrészt február hónapra szokott esni, ezért úgy a tehének, mint a borjúkra kiváló gond fordítandó. A hizó marhákat is el kell adni, mert ezentul már keveset gyarapodnak; a kész hizott állatnak nálunk nincs meg a piaca. Egy szóval a gondos gazda szemét semmi se kerülje el, ami hasznos és javára szolgál, hanem igyekezzék azt felhasználni, saját hasznára értékesíteni, s így eléri azt, hogy nehéz gazdasági viszonyok közepette is anyagi haszonnal tudja állatait értékesíteni, vagyis fáradságának jutalmát megtalálja.

Versényi Károly.

— „Szőlészeti tanulmány-ut“ cím alatt, az alsófehérvármegyei gazdasági egyesület kiadásában, Székelyhidy Viktor gazd. egyesületi titkár tollából egy 34 oldalra terjedő kis szőlészeti füzet jelent meg a nagyenyedi könyvnyomda r. társaság nyomdájában, izléses kiállítással. Eme kis füzetben az író az 1897. évi országos szőlészeti tanulmányuton nyert tapasztalatait ismereteli vármegyénk gazdaközösségével. Hét fejezetből áll a kis füzet, amelynek átolvasása ama benyomást teszi az olvasóra, hogy az író az amerikai szőlő-kultúrában látja egyedüli boldogulását a filloxera-vészszel szemben a szőlőbirtokos gazdaközösségnek, és hatalmas bizonyítékokat talál állításainak támogatására a már több ezer holdra menő kész termő erőben lévő amerikai szőlők megtekintésekor. A tanulságos kis füzet népies modorban van írva a tapasztalatok számtalan példaival támogatva, és tekintve a kitűzött célját, annak valóban megfelel. Vármegyei gazdasági egyesületünk valóban elismerésre méltóan tett, midőn lehetővé tette eme csakugyan aktuális kis munka megjelenését, és hogy annak írója derekasan megfelelt, Székelyhidy Viktornak általánosan elismert közgazdasági írói neve és jó tolla kellő biztosíték. A kis füzet, mint értesülünk, most küldeték szét az alsófehérvármegyei gazdasági egyesület alapító és rendes tagjainak. Értesülésünk szerint a folyamatban lévő népies téli gazdasági elő-

adásokon is ki lesz ingyenesen osztva több száz darab eme hasznos füzetből. Bolti ára 1 korona és kapható az alsófehérvármegyei gazdasági egyesület titkári hivatalánál Nagy-Enyeden. Ajánljuk a szőlőbirtokos gazdaközösség b. figyelmébe Székelyhidy Viktor e tanulságos munkáját.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

A gazdák részéről szaporodván a kereslet, ennek folytán az üzlet is élénkül, mégis tulnyomó részben mindenféle magnak csak is a jobb minőségű fajtaikat keresik.

Vörös lóhere tovább is szilárdul maradt és ebbeli nagyobb forgalomról adhatunk számot. Sőt a fedezésnek általánossá vált szükségessége az áraknak némileg emelkedését idézte elő. Amerika még mindig tüntet az ő olcsó árjegyzéseivel, de attól felni nem kell seuknek.

Luczerna. A termelő országok egyikében sem változott a helyzet. Legutóbbi termésti magyar áru majdnem teljesen hiányzik, mert a detail forgalomra szánt készletek nem jöhetnek tekintetbe. Francia és olasz eredetű árunak igen erős kelete van, a gazdák azonban igen óvatosak szükségletök fedezése közben az amerikai luczernával üzött visszaélések miatt.

Baltaczim meglehetősen mennyiségben ajánlatot, az árak egy kissé hanyatlottak.

Répamag emelkedő irányzatát jelentik a külföldről. Valamint impregnált répmag, úgy jó kereskedelmi áru is meglehetősen kereslet tárgyát képezik a magkereskedőknél.

Jegyzések nyers áruért 100 kilónkint Budapestén:

Vörös lóhere új	38—45 frt.
„ „ mult évi	34—38 „
Luczerna magyar mult évi	40—50 „
„ francia, új	68—73 „
„ olasz, új	45—55 „
Baltaczim	13—13 ¹ / ₂ „
Muharmag	5 ³ / ₄ —6 „
Bükköny	6—6 ¹ / ₄ „

Csarnok.

A bujdosó Isten.

— H. A.-nak! —

Egy szép leánynak ablakába
Zimankós zordon éjszakába
Kopogott valaki.

A lányka résztvevőn kihajlott
Az ablakon, hanem az ajtót,
Azt nem nyitotta ki.

November volt. Mikor a dermedt
Virágok már tarlón hevernek,
Mikor fakul a fény.

Egy kis fiú, egy sáppadt angyal
Szegett szárnyával, csapzott hajakkal
Ott sirdogált szegény.

Vonási nyúltak, karja vékony,
Darabka rongy a szűk derekon,
Vállán kopott tegez,
Amelybe' tört nyilak hevernek . . .
Egy kiteszített koidusgyermek
Históriája ez . . .

— „Bocsáss be, lányka! — szolt remegve —
Puha párnára, jó melegbe,
Itt künn megöl a téi . . .
Nem vagyok szokva ily hideghez,
A fáradság, az éhség megvesz,
Ha nem segitenél.

„Azért, hogy rongyok fődnek mostan,
Nekem is fényes, büszke sorsban
Volt részem hajdanán.
Nekem zengett a csalogánydal,
S hétágu, bűvös fuvalával
Osont nyomomba Pán.

„Ma szinarany trón volt hajlékom,
Holnap pedig egy omladék rom,
Egy suttogó csalit.
Volt márványcsarnokba' részem,
S a halvány tavirózsa nekem
Nyitotta szirmai.

„Mely Iliónra ült, a végzet,
Nyilam okozta az egészet
S nyilam ejtette meg
Heraklest. Érezték erőim'
A földlakók s Olymp' tetőin
A fényes Istenek.

„Szolgám volt az egész természet.
Minden bokorba raktam fészket,
Minden bokorba mélt.
S a lilium, kelyhét kitarva,
Leselkedett a holdsugarba'
Egy sóhajtásomért . . .

„Oh, akkor kaczagott az erdő
Pajzán nyimfák s harmatba fürdő
Najádok sergitől.
Koszorút fontak szűz leányok,
Míg vén satyrok lestek rájuk
Az odvas cser mögől.

„Egy nagy sziget volt a világ, hol
Madárdalból és napsugarból
Szótték az éveket.
Aranyos álom volt az élet —
S' ifjabb, mosolygóbb mennybolt fénylett
Zöldebb mezők felett.

„ . . . Azóta köd borult az égre,
És hidegebb lesz évről-évre,
A tél uralma jön.
A satyrok s nyimfák kihalnak —
Nincs helye több kacajnak, dalnak
A dermedő rögön.

„A lilium kelyhét bezárta . . .
S én itt bolyongok ködbe', sárba',
Egyedül, csüggeteg',
Utolsó nyilam is kilöttem,
Nem nyitnak ajtót már előttem,
Testem, lelke'm beteg.

„Egy szív az, amiért esegek!
Nem több, csupán egy szív, amelynek
Sugáros rejtekén
Fejem lehajtsam, szépen, lassan
S csapzott szárnyam megszáritgassam . . .
Csak anyit kérek én.

„Csak egy szivet, egy kis hajlékot!
Hogy kissé megpihenhetnék ott.
Itt künn megöl a tél . . .
Országából kiűzött Isten,
Ki koldul s több reménye nincsen,
Ha nem segitenél! . . .“

„ . . . S a lányka szol: „Kedves barátom,
Hogy didereg, nagyon sajnálom,
Én önt nem ismerem.
Ma nem hiszünk már istenekbe',
S ha jár is, nem jár dideregve
Ma már a szerelem.

„Ma már fődolog az illem,
S nem járja társaságba' ilyen
Hiányos öltözet.

Ma már többé nem nyillal lönek,
S minden vándor kéregetőnek
Nem adnak nyughelyet!"

... Igy szolt s az ablakot bezarta, —
A csüggedt szárny lehullt a sárba,
Megroskadt a láb,
Valamit mormogott magába,
Zimankós, zordon éjszakába,
S ment, mendegelt tovább ...

Fehérvári Lantos.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírtárgyarészvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírtárgyarészvénytársaság könyvnyomdájában.

Henneberg-selyem 45 krajcártól 14
frt 65 krig méterenkint, — csak akkor valódi, ha
közvetlen gyáraimból rendeltek, — fekete, fehér
és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintá-
zatban. **Privát fogyasztóknak** postabér- és vám-
mentesen, valamint házhoz szállítva, **mlntákat pe-
dig posta fordultával** küldenek: **HENNEBERG
G. selyemgyáral** (cs. és kir. udvari szállító) **Zürich-
ben.** — Magyar levelezés. — Svájcba kétszeres
levélbélyeg ragasztandó. 1

Sz. 3048—97. tkvi.

Árverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. bíróság, mint tkvi hatóság által
közírték, hogy Auraria abrudbányai takarékpénz-
tár végrehajtónak Zsurka Juon, Zsurka Nicolae és
Zsurka Josif végrehajtást szenvedő elleni 165 frt tőke
és jár. behajtása végett az abrudbányai kir. bíróság
területéhez tartozó Abrudfalva 960, 1188 és 1497 sz.
tjvkben foglalt következő ingatlanok az 1881. évi t. cz.
156 §. d) pontja értelmében egészen: 960 tjvkben 1.
s. sz. 3901 3 hr. számú kaszálóra kikiáltási ár 12 frt,
(bánapénz 1 frt 20 kr), 1188 tjvkben 1. s. sz. 3980 2 2
hr. sz. rétre kikiáltási ár 16 frt, (bánapénz 1 frt 60
kr), 1497 tjvkben 1. s. sz. 3745 hr. sz. legelőre, 3746
hr. sz. faházra, 3747 hr. sz. kertre, 3748 hr. sz. ka-
szálóra, 3755 hr. sz. kaszálóra, 3756 hr. sz. erdőre,
3972 hr. sz. kaszálóra kikiáltási ár 304 frt, (bánapénz
30 frt 40 kr) és tartozékai az abrudbányai kir. tkvi
hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen
1898. évi **március hó 12-én d. e. 10 órakor** a kikiál-
tási ár 10%-ának bírói kiküldött kezéhez leendő előle-
ges letétele mellett a kikiáltási áron alul is el fognak
adatni

Vevő tartozik a vételárnak $\frac{1}{2}$ -át az árverés jogerőre
emelkedése napjától számítandó 15 nap alatt, $\frac{1}{2}$ -át 30
nap alatt és $\frac{1}{2}$ -át 45 nap alatt és ugyanazon naptól
számítandó 6%-os késedelmi kamatokkal együtt az
abrudbányai kir. adóhivatal, mint bírói letéti pénztár-
nál az 1881. évi 39425 sz. I. miniszteri rendelet értel-
mében lefizetni.

E hirdetményvel kilocsátott árverési feltételek a hi-
vatalos órák alatt ezen hatóság, Abrudbánya város és
Abrudfalva községben az előjárásnál tekinthetők meg.
Az elrendelt árverés az abrudfalvi 960, 1188 és 1497.
tjvkben feljegyzendők.

Ezen kérés költségei 9 frt 65 krtban állapítatnak
meg.

A kir. bíróság tkvi hivatala.

Abrudbányán, 1897. november 28-án.

Weress,
kir. aljbíró.

1167 1—1

Kiadó lakás.

Egy négy szobából álló,
konyhával, kamrával, pinczé-
vel és mellék-épületekkel el-
látott kellemes fekvésű lakás
kiadó.

Értekezhetni id. Kun József
czukrászszal.

1864 1—3

1359 3—3

1375. I.—898 sz.

Hirdetmény.

A központi kerületi felügyelői teen-
dőkkel megbízott műszaki tanácsos ur
1897. évi augusztus hó 31-én 285 sz.
alatt kelt rendeletével a gyulafehérvár-
topánfalvi állami közuton lévő 3, 182,
183, 204, 207, 212 és 237 számú
műtárgyak újból építését 4630 frt 37
kr erejéig engedélyezte.

Ezen munkák kivitelének biztosítása
céljából 1897. szeptember hó 18-án
megtartott versenytárgyaláshoz a mű-
tárgyaknak betonból való kiépítéséhez
beadott ajánlatok elfogadhatók nem lé-
vén, kereskedelemügyi m. kir. minisz-
ter ur ő nagyméltósága 1897. évi ok-
tóber hó 31-én 63573 szám alatt kelt
rendelete alapján a műtárgyaknak terv-
szerinti falazat szerkezettel való kivite-
lének biztosítása céljából az 1898. évi
február hó 10-ik napjának d. e. 10 órájára
a nagyenyedi kir. államépítészeti hiva-
tal helyiségében tartandó újabb zárt
ajánlati versenytárgyalás hirdettetik;
annak kijelentésével, miszerint a téli fa-
gyok tartama alatt csupán az építési
anyag szállítása foganatosítandó, maga
az építési munka megkezdése az arra
alkalmas tavaszi idő beálltaig halasz-
tatik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak,
hogy a fentebbi munkálatok végrehaj-
tásának elvállalására vonatkozó zárt aján-
lataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig
a nevezett hivatalhoz annyival inkább
igyekezzenek beadni, mivel a későbbben
érkezettek figyelembe nem fognak vé-
tetni.

Az ajánlathoz az általános feltételek-
ben előírt, az engedélyezett költség-
összeg 5%-ának megfelelő bánapénz,
vagy a bánapénznek az állampénztárnál,
illetve adóhivatalnál történt letételét igaz-
oló pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó
műszaki művelet és részletes feltételek
a nevezett m. kir. államépítészeti hiva-
tálnál a rendes hivatalos órákban na-
ponkint megtekinthetők.

Nagy-Enyeden, 1898. január hó 14.

**A m. kir. államépítészeti
hivataltól.**

1366 1—1

Hirdetés.

Torda-Aranyosmegyében
Gerend községben 120 hold
tagosított birtok, uri lakással
és gazdasági épületekkel fel-
szerelve, haszonbérbe kiadó,
vagy örök áron eladó.

Értekezhetni Hegedüs Lajos-
sal Nagy-Enyeden.

1359 3—3

4335—1897. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósa mint tekkönyvi ha-
tóság által Bucumán Szamoillának Szucs Todor elleni
végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehaj-
tási árverés 60 frt tőke, ennek 1896 évi január hó 31.
napjától járó 6% kamatai, 16 frt 95 kr már megállá-
pitott, valamint jelenlegi 6 frt 65 kr és a még felme-
rülendő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szen-
vedő Szucs Todor a krakkói 605 számú tjvkben
A + 1, 2, 6, 9, 11—13. r. sz. a fekvőre 214 frt;
továbbá a krakkói 1708 sz. tjvkben A + 1. r. sz. a.
fekvőre 200 frt, összesen 414 frt megállapított kikiál-
tási árban elrendeltetett.

Az árverés 1898. évi **február hó 19-ik** napján d. e.
19 órakor Királypatak községben fog megtartatni.

Az árverezni szándékozók, végrehajtató kivételével,
tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénz-
ben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételárt az árverés jogerőre váltta után
3 egyenlő részletben 15, 30, 45 nap alatt minden vé-
telári részlet után az árverés napjától 6% kamatok-
kal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói
letéti pénztárnál lefizetni.

A bánapénz az atolsó részletbe fog beszámíttatni.
Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen
kir. járásbírósa mint tekkönyvi hatóságnál és Király-
patak község előjárásánál tekinthetők meg.

A kir. járásbírósa mint tekkönyvi hatóságtól.

Nagy-Enyed, 1897. december hó 1-én.

Csernátóni Vajda Péter,

1395 1—1

kir. járásbíró.

Magas jutalékban

részestülnek megbízható szo-
lid ügynökök kik törvény-
szerűen megengedett sorsje-
gyeknek részletfizetésre való
eladásával egy nagy pénz-
intézet (részenyitársaság)
számlájára foglalkozni óhaj-
tanak. Ajánlatok „Confiden-
tia” czimén: **Eckstein Ber-
nát** hirdetői irodájába Bu-
dapest, V., Furdó-utca 4. sz.
intézendők.

1802 5—5

Nyilvános köszönet.

**Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak
Neunkirchen A.-Ausztia. Feltalálója az
Antirheumatikus és Antiarthritikus vér-
tisztító teának, közsvény és rheumánál.**

Midőn én a nyilvánosság elé lépek,
csakis azért történik, miután kötele-
ségemnek tartom, Wilhelm gyógyszer-
ész urnak Neunkirchenben legmélyebb
köszönetemet kifejezni azon szolgál-
tokért, melyeket az ő vertisztító teája
fajdalmas rheumatikus szenvedésemm-
ben tett és hogy azokat, akik ettől a
borzasztó szenvedéstől felkerestettek,
figyelmessé tegyem. Nem vagyok ké-
pes azon öldöklő fájdalmakat leírni,
melyeket már 3 év óta minden idővál-
tozásnál tagjaimban éreztem, s melyek-
től sem gyógyszerek, sem a badeni
(Bécs mellett) kénfürdők használata
szabadított meg. Álmatlanul hanykod-
tam éjjelenként ágyamban, étvágyam
napról-napra fogyott, kinezésem szem-
látomást rosszabbodott és egész testi
erőm vesztett. Négy heti használata
után ezen teának fájdalmaitól nem-
csak hogy megszabadultam s vagyok
megszabadítva, miután már hat hét
óta nem iszom e teából, de egész testi
hogylétem javult. Szoros meggyőződé-
sem, hogy mindenki, ki hasonló faj-
dalmakban szenved és ezen tea hasz-
nálatához folyamodott, szintugy fogja
Wilhelm Ferencz urat áldani, mint én.

Őszinte nagyrabecsüléssel

Butschin-Streitfeld grófnő,

alezredes neje.

1296 5—12